

La pràctica democràtica en les decisions col·lectives admet un bon marge de millora

Neus Casajuana

Revo Prosperitat Sostenible
WEAll Iberia (Wellbeing Economy
Alliance)
neucasajuana@gmail.com

S'acosten eleccions. Ja han arrencat les entrevistes, tertúlies i debats per conèixer els posicionaments de candidats i partits davant dels temes més rellevants i esbrinar les mesures concretes que pensen tirar endavant en cas de guanyar les eleccions.

A molts ens interessarà sentir els plans dels diferents partits per fer front als problemes més candents: l'emergència climàtica i la pèrdua de biodiversitat o la desigualtat. Quins canvis en el model de mobilitat impulsaran per descarbonitzar aquest sector? Quines mesures concretes prendran per aconseguir una major implantació de les energies renovables a Catalunya, que va molt endarrerida en aquesta qüestió? Quins models de desenvolupament territorial estan proposant? Quins sectors econòmics s'impulsaran? Crec no equivocar-me a dir que som molts els que estem esperant sentir les propostes per al desenvolupament territorial del sector Vilaseca-Salou i les alternatives al projecte Hard Rock que, a causa de les diferències entre partits, va provocar la caiguda del govern català. Ens agradarà sentir amb quins arguments defensarà el PSC la necessitat de construir el casino més gran d'Europa quan la meitat dels catalans s'han posicionat contra aquest projecte i quan només un 20% dels votants d'aquest mateix partit estan a favor de la proposta. Quins interessos hi pot haver darrere d'aquesta defensa fèrria d'un model de desenvolupament basat en el joc i en més turisme que no agrada gairebé a ningú. Amb quins arguments es defensa que el desenvolupament urbanístic i les expectatives laborals del Hard Rock seran tan positius per a la regió que el projecte bé es mereix una exempció fiscal als futurs beneficis derivats del joc?

El debat sobre el model de desenvolupament que més ens convé a Catalunya aviva l'aparició de posicions tan enfrontades com les que hem anat observant en les diverses iniciatives que afectaven diferents zones del territori: els plans urbanístics relacionats amb la fórmula 1, els Jocs Olímpics d'hivern, l'ampliació de molls per a creuers a Barcelona, l'ampliació de l'aeroport del Prat, els projectes de renovables, ara el Hard Rock, etc. La concreció del model econòmic i territorial és tan important que no la podem deixar de cap manera només en mans dels partits, perquè amb ella estem definint i determinant el model de futur de la nostra societat i en aquesta qüestió tots hauríem de tenir veu.

I aquí sorgeix una altra pregunta, quina és la millor manera d'expressar la nostra opinió, la nostra veu? El referèndum pot ser una bona eina per a la presa de decisions binàries senzilles: sí o no, però no és tan idoni per a la presa de decisions complexes on hi ha múltiples factors a valorar. La informació de qualitat i el coneixement de la complexitat són claus per garantir una bona decisió i precisament aquesta complexitat és una limitació a la participació massiva de la societat. Però aquesta limitació no legitima de cap manera que les decisions sobre les

MAROUANE EL YAAGOURI

La concreció del model econòmic i territorial és tan important que no la podem deixar de cap manera només en mans dels partits

L'exercici de la democràcia participativa s'ha de convertir en una cosa ordinària a tots els nivells administratius, des dels locals als més generals

qüestions importants es prenguin dins dels partits o entre els cercles d'experts que, per molt experts que siguin, no representen la societat. Les bones intencions mostrades per algun candidat assenyalant que la solució es troba en la formació de grans consensos petits d'ingènues, sobretot, quan hi ha poderosos interessos econòmics que intentaran interferir per tots els mitjans en les opinions dels ciutadans i en les postures dels partits. Malauradament, els mitjans de comunicació massa vegades, en comptes de ser els transmissors d'informació objectiva i de qualitat, es converteixen en cadenes d'amplificació de la veu del seu amo. Tampoc no cal a hores d'ara parlar de la manipulació de la informació a través de les xarxes.

Organitzar processos de participació ciutadana superant els obstacles esmentats i aconseguir alhora la legitimitat social dels resultats obtinguts a través d'ells requereix el compliment d'almenys tres condicions: primer, la representativitat soci-

al dels participants; segon, el context necessari per garantir un debat informat, de qualitat i no polaritzat, i tercer, el coneixement i reconeixement del procés participatiu i dels seus resultats per part de tota la ciutadania. I encara hi afegiríem una quarta condició fonamental perquè aquests processos participatius no acabin a la paperera del desengany col·lectiu: els governs, encara que no hi ha lleis que els obliguin, han de comprometre's a donar compliment a les recomanacions i propostes formulades pels participants. Si no, per a què serveixen?

Feliçment, podem dir que ja hi ha mètodes provats i multitud d'experiències que donen fe que aquests processos de participació ciutadana deliberativa donen bons resultats. No només això, sinó que aquests mètodes són cada cop més reclamats per la mateixa societat, que veu amb preocupació com va augmentant la desconfiança i l'allunyament entre ciutadans i governs propiciada en part pels mètodes tradicionals del vot delegat als partits en la presa de decisions social i mediambientalment rellevants.

Assemblees ciutadanes, panells, jurats, grups focals, cocreació col·lectiva... són algunes de les eines que es poden aplicar per a diferents finalitats i a diferents escales. En tenim exemples molt propers: a Barcelona, l'Assemblea Ciutadana pel Clima celebrada el 2023 va lliurar 34 propostes a l'Ajuntament. A Catalunya també s'ha celebrat l'Assemblea Ciutadana pel Clima el 2024 i acaba de lliurar les seves 45 propostes al govern. Tots hauríem d'estar molt interessats a conèixer-les i fer el seguiment de la seva implantació. Aquest és un procés del qual tothom, governs i societat, hem d'aprendre.

L'exercici de la democràcia participativa s'ha de convertir en una cosa ordinària, d'accés i utilització a tots els nivells administratius, des dels locals als més generals. Només així podrem superar aquests enfrontaments i polaritzacions que ens bloquegen i que impedeixen qualsevol avenç en la presa de les decisions col·lectives importants.

**FES-TE
SUBSCRIPTOR
D'EL 9 NOU**

**I GAUDEIX DELS
AVANTATGES DE SER
D'el9club**

**TRUCA AL
93 889 49 49
SUBSCRIPCIONS**